

РЕШЕНИЕ

№ 3083

гр. София, 10.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 15.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **1743** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/, подадена чрез юрк. Я., срещу Предписание, обективирано в т.1 от Писмо с изх. №КД-05-1658(8)/06.12.2023 г., издадено от директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, а именно: „с цел възстановяване на естественото състояние на водоприемника след язовирна стена на яз. Ада дере, разположен в землището на [населено място], общ. Нова Загора, обл. Сливен, установеният водоем и изградената към него дига следва да бъдат премахнати, със срок за изпълнение до 31.07.2024 г. Отговорник: изпълнителен директор на ДПУСЯ“.

С жалбата са въведени възражения за незаконосъобразност на акта поради липса на компетентност на органа, който го е издал, както и издаването му в противоречие с материалноправни разпоредби и в несъответствие с целта на закона - основания за оспорване на индивидуалния административен акт по чл. 146, т. 1, т. 4 и т. 5 АПК. Твърди се, че действията, които са предписани от контролния орган на ДПУСЯ, а именно премахване на водоем и изградена дига, които представляват обекти различни от речното легло, не попадат в материалната компетентност на директора на съответната БД. Налице е специален законов ред за реализиране на премахването на изградените и предписани за премахване воден обект и съоръжения. Счита, че оспореното предписание за премахване на водоем и изградената към него дига е в противоречие с целта на Закона за водите и негови основни принципи. Сочи,

че ДПУСЯ е в обективна невъзможност да изпълни обжалваното предписание, тъй като предписаните за премахване воден обект и съоръжения попадат в поземлен имот(и), който не е предоставен за управление на ДПУСЯ. Иска се прогласяване на нищожността на оспорения административен акт, като издаден от некомпетентен орган, алтернативно – неговата отмяна като незаконосъобразен, постановен в нарушение на материалния закон и целта на закона.

Жалбоподателят ДПУСЯ, в съд.з. чрез юрк Я., поддържа жалбата и претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът – директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, чрез процесуалния си представител Г. в съд.з. и в представени от нея писмени бележки, оспорва жалбата като недопустима – поради просрочие на жалбата, алтернативно – неоснователна. Счита, че индивидуалният административен акт е правилен и законосъобразен, като същият е потвърден от министъра на околната среда и водите. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл.168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа и правна страна:

Не се спори, а и се установява от представения договор за дарение № 329/18.08.2020 г., че [община] е дарила на държавата, представлявана от областния управител на област Сливен, недвижими имоти - публична общинска собственост, сред които и язовир „Ада дере“, актуван с АПОС № 388409.09.2019 г., съставляващ поземлен имот с идентификатор 00713.20.492 по КККР, в землището на [населено място], общ. Нова Загора, обл. Сливен, м., Ада дере“, одобрени със Заповед № РД-18-1476/13.08.2018 г. на изпълнителния директор на АГКК, с площ от 29 845 кв.м., с начин на трайно ползване: язовир. На това основание е съставен акт № 6214 от 02.09.2020 г. за същия имот, с който правата за управление на язовира са предоставени на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“. В тази връзка жалбоподателят по силата на чл. 139д ЗВ упражнява правата и изпълнява задълженията на собственик на язовирната стена и съоръженията към нея на язовира.

На 17.08.2023 год. във връзка с последващ контрол на издадено предписание на изпълнителния директор на ДПУСЯ с писмо с изх.№ КД-08-104(10)/09.12.2022 г. от Директора на БДИБР е извършена съвместна проверка на място с представител на [община], съгласно Заповед № РД-11-10-056/24.08.2022 г. на Областния управител на област Сливен във връзка с ежегодното обследване на техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях.

С констативен протокол № Сл 373/09.11.2022 г. е установено, че речното легло на водоприемника до 500 м след язовирната стена на яз. Ада дере, разположен в землището на [населено място], общ. Нова Загора, обл. Сливен е обрасло с дървесна и храстова растителност, която нарушава нормалната проводимост на водния обект. По данни на [община] язовир Ада дере се стопанисва от Държавно предприятие «Управление и стопанисване на язовири». С писмо с изх. № КД-08-104(10)/09.12.2022 г. на Директора на БДИБР е издадено предписание на изпълнителния директор на ДПУСЯ да се осигури проводимостта на водоприемника 500 м след язовирната стена като се премахнат израсналите във водното течение дървета, дънери и храсти със срок на изпълнение 09.07.2023 г. От страна на държавното предприятие не е постъпвало

възражение относно издаденото предписание.

При извършената проверка на 17.08.2023 год. е констатирано, че водоприемника до 500м след язовирната стена не е почистен. След извършена справка в деловодната система на БДИБР към момента на проверката е установено, че не е постъпила информация от ДПУСЯ за предприети дейности по почистване на водния обект. На място е установено, че след основния изпускател на язовира в границите на 500-те метра след язовирната стена, е изграден малък водоем с площ около 3 300 кв.м. със земно-насипна дига с начало при географски координати 42°32'31" СШ и 25°56'54" ИД и край при географски координати 42°32'32" СШ и 25°56'55" ИД с дължина около 55 м. Към момента на проверката водоема е завирен и принудително се изпускат водни количества към водоприемника на яз. Ада дере. Прието е, че наличието на установеният водоем възпрепятства отвеждането на водите от яз. Ада дере и/или преминаването на високи води. Посочените обстоятелства са отразени в Констативен протокол № Сл-299/17.08.2023 г.

Във връзка с установеното, Директорът на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ е издал предписания обективирани в писмо с изх. № КД-05- 1658/25.08.2023г. адресирано до изпълнителния директор на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ ДП. съгласно т.1 от което предписание с цел възстановяване на естественото състояние на водоприемника след язовирната стена на яз. Ада дере, разположен в землището на [населено място], общ. Нова Загора, обл. Сливен, установеният водоем и изградената към него дига следва да бъдат премахнати, определен е срок 31.07.2024 г. и отговорник: Изпълнителният директор на ДПУСЯ.

Предписанието е оспорено по административен ред пред Министъра на околната среда и водите с постъпила жалба в БД ИБР с вх. № КД-05-1658(9)21.12.2023г. подадена от Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“. Жалбата, с изх. № КД-05-1658(12)28.12.2023г., ведно с административната преписка и становище на БД ИБР е изпратена в Министерството на околната среда и водите, посредством Акстър Комуникатор - система, за обмен на електронни документи и е постъпила в Министерството на околната среда и водите, където е регистрирана с № Ж-180/28.12.2023г.

Жалбата е изпратена и на хартиен носител до Министерството на околната среда и водите, с писмо с изх. № КД-05-1658(12)28.12.2023г., посредством „Български пощи“ ЕАД. Същата е постъпила в Министерството на околната среда и водите на 02.01.2024г. видно от известие за доставяне с бар код ИД PS 4040 O15816.

С Решение № 8 от 26.01.2024г. на министъра на околната среда и водите, жалбата на ДПУСЯ е отхвърлена и е потвърдено предписание, издадено от директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, обективирано в т.1 от писмо изх. № КД-05-1658(8)/06.12.2023г. по описа на Басейнова дирекция “Източнобеломорски район“. Решението на министъра на околната среда и водите е получено в деловодството на ДПУСЯ на 26.01.2024 г. с вх. № УСЯ-630(19)/26.01.2024 г. Решението е изпратено до Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с писмо с вх. № КД-05-1658(11)/26.01.2024г.

С писмо с изх. №УСЯ-630(20)/09.02.2024 г. на ДПУСЯ е изпратена жалба срещу Предписание, обективирано в т.1 от Писмо с изх. №КД-05-1658(8)/06.12.2023 г., чрез директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ до АССГ, входирана в Басейнова дирекция с вх. № КД-05-1658(12)/12.02.2024 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Предмет на обжалване е Предписание, обективирано в т.1 от Писмо с изх. №КД-05-1658(8)/06.12.2023 г., издадено от директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“. В уведомителното писмо, което представлява индивидуален административен акт, в съответствие с чл. 59, ал. 2, т. 7 от АПК е посочено пред кой орган и в какъв срок подлежи на обжалване.

Жалбоподателят е направил избор и е упражнил правото си по чл. 81, ал. 1 от АПК да оспори писмо с изх. №КД-05-1658(8)/06.12.2023 г., по административен ред пред по-горестоящия административен орган - министъра на околната среда и водите. Оспорването е направено в срок, като жалбата е депозирана чрез БД ИБР на 21.12.2023 г. Жалбата, ведно с цялата административна преписка е изпратена на горестоящия административен орган с писмо изх. № КД-05-1658(12)28.12.2023г.. и е получена от него и входирана в МОСВ с № Ж-180/28.12.2023г.

Съгласно чл. 97, ал. 1 от АПК в двуседмичен срок от получаване на преписката, когато е едноличен (какъвто е настоящият случай), компетентният да разгледа жалбата орган се произнася с мотивирано решение, с което обявява оспорения акт за нищожен, отменя го изцяло или отчасти като незаконосъобразен или нецелесъобразен или отхвърля жалбата. Съгласно, ал. 5 от с. чл., когато компетентният да разгледа жалбата или протеста орган не се произнесе в срока по ал. 1, законосъобразността на административния акт може да се оспори чрез административния орган, издал акта, пред съда, ако актът подлежи на оспорване по съдебен ред. В чл. 149, ал. 3 във вр. с ал. 1 от АПК са указани сроковете, в които може да упражни правото на жалба в случаите, в които актът е бил оспорен по административен ред - 14-дневен от крайната дата, на която по-горестоящият орган е следвало да се произнесе. С изтичането на този срок се погасява правото на жалба и първоначалният административен акт влиза в сила.

В случая Министърът на околната среда и водите, като едноличен по-горестоящ административен орган не се е произнесъл в срока по чл. 97, ал. 1, предл. първо от АПК - по преписка, получена в МОСВ на 28.12.2023 г., а този срок е изтекъл на 11.01.2024 г. Съгласно практиката на ВАС по тези дела и предвид тълкувателно решение № 6 от 30.06.2015 г. по т. дело № 4/2013 г. на ОСС, I и II колегия на ВАС, от този момент се е породило правото на жалба по съдебен ред срещу първоначалния административен акт в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. С оглед на това от 12.01.2024 г., е възникнало правото на жалбоподателя да оспори предписанието по съдебен ред. Този срок е изтекъл на 26.01.2024 г. (присъствен ден).

Дори да приеме, че срокът по чл. 97, ал. 1 от АПК за произнасяне на компетентния административен орган /Министърът на околната среда и водите/, е започнал да тече на 03.01.2024г. - датата следваща датата 02.01.2024г., на която дата жалба с вх. № Ж-180/28.12.2023г. с получена в МОСВ чрез „Български пощи“ ЕАД, то срокът за произнасяне е изтекъл на 17.01.2024г., съответно срокът за подаване на жалбата е бил до 31.01.2024 г., включително. Жалбата, против Предписание, обективирано в т.1 от Писмо с изх. №КД-05-1658(8)/06.12.2023 г., издадено от директора на БД ИР е депозирана от жалбоподателя и е входирана в БД ИР с вх. № КД-05-1658(12)/12.02.2024 г., т.е. четиринадесет дни след законоустановения срок. При това положение същата е просрочена и като такава е недопустима за разглеждане.

Това, че горестоящият административен орган се е произнесъл по жалбата с

Решение № 8 от 26.01.2024г., след изтичане на срока по чл. 97, ал. 1 АПК не санира просрочието на жалбата срещу първоначалния административен акт, защото срокът по чл. 149, ал. 3 от АПК е преклузивен. Произнасянето на компетентния орган, отхвърляйки жалбата след посочения срок, не дава възможност на засегнатия от административния акт да го обжалва по съдебен ред, защото на него не му се предоставя нов срок за обжалване, нито се новира изтеклият срок. Разпоредбата на чл. 97, ал. 1 и, ал. 5 от АПК е пряко свързана с чл. 149, ал. 3 от АПК, поради което те трябва да се тълкуват и прилагат съвместно.

В случая не е приложима хипотезата на т. 1 от тълкувателно решение № 6 от 30.06.3015 г. на ВАС, първа и втора колегия по тълкувателно дело № 4/2013 г., с оглед на това, че в оспорения индивидуален административен акт изрично е посочена както възможността му за оспорване по административен ред, така и възможността му за оспорване по съдебен ред.

Доколкото искането за отмяна на Предписание, обективизирано в т.1 от Писмо с изх. №КД-05-1658(8)/06.12.2023 г. е подадено извън преклузивният 14-дневен срок по чл.149, ал.1 АПК, съдът намира, че искането за отмяна на оспореното предписание като незаконосъобразно ще следва да се остави без разглеждане, а образуваното съдебно производство в тази му част – прекратено. По делото е направено и искане за прогласяване на нищожност на оспорената заповед, което по силата на чл.149, ал.5 АПК може да се извършва без ограничения във времето. Жалбата е подадена в срок, срещу административен акт, подлежащ на съдебно оспорване, от надлежна страна - адресат на оспорваното предписание и при наличие на правен интерес. Предвид изложеното, по отношение на искането за прогласяване на нищожност на оспорения административен акт, съдът приема, че жалбата е допустима и следва да бъде разгледана по същество. В тази връзка, съдът взе предвид следното:

Съдът не намира основание да се съгласи с оплакването за нищожност на оспореният акт. Административният акт е издаден от материално-компетентен административен орган - директорът на Басейнова дирекция. Съгласно чл. 148, ал. 1 ЗВ управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво, а според чл. 154, ал. 3 ЗВ директорът на басейнова дирекция провежда държавната политика за управление на водите на басейново ниво, който на основание чл. 155, ал. 1, т. 22 ЗВ издава предписания в рамките на компетентностите си по този закон.

Според § 1, т. 30 от ДР на ЗВ „управлението на водите“ включва дейностите по използване, опазване и възстановяване на водите, както и дейностите по предпазването от вредното им въздействие. Съгласно чл. 138, ал. 4, т. 5 ЗВ поддържането на проводимостта на речните легла представлява вид постоянна защита от вредното въздействие на водите, доколкото осигурява нормалния отток и ограничава рисковете от разливане.

Горепосочената дейност по превенция (поддържане на проводимост на речното корито) от вредното въздействие на водите е от компетентността на органите по управление на водите, чиито правомощия са посочени в разпоредбата на чл. 188, ал. 1, т. 1 ЗВ, според която директорът на басейновата дирекция или оправомощени от него длъжностни лица контролират състоянието и проводимостта на речните легла. Именно тези органи при осъществяването на контрол съгласно чл. 188, ал. 1, т. 1 ЗВ могат да издават предписания на основание чл. 155, ал. 1, т. 22 ЗВ.

В конкретния случай действията, които са предписани от контролния орган на ДПУСЯ, а именно премахване на водоем и изградена дига, с цел възстановяване на

естественото състояние водоприемника след язовирната стена на яз. „Ада дере“, попадат е материалната компетентност на директора на съответната БД. Премахването на предписаните обекти цели осигуряването именно на проводимостта на речното легло, тъй като съществуването им пречатства отвеждането на водите от язовира и преминаването на високи води към речното легло след язовирната стена на яз. „Ада дере“.

Директорът на басейнова дирекция или оправомощени от него длъжностни лица осъществяват контролна дейност, съобразно чл. 140, ал. 2, т. 4 от ЗВ върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения, която включва извършване на проверки и установяване на нарушения и и на основание чл. 140, ал. 11 от ЗВ при осъществяване на контрола за изпълнение на дейностите по чл. 138, ал. 4 органите по ал. 2 дават задължителни предписания и при необходимост изискват съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи, от държавни и общински органи и от юридически и физически лица.

Прецизният прочит на разпоредбите и приложението им спрямо процесния случай, налагат извода, че липса на компетентност за издаване на предписание в този смисъл не е налице и не може да се говори за нищожност на издадения индивидуален административен акт.

Не се споделят доводите, че изкуствено изградените в речното легло в рамките на 500-те метра след язовирната стена на яз. „Ада дере“ съоръжения, като елементи на техническата инфраструктура сами по себе си представляват строеж по смисъла на ЗУТ. Според легалните определения на понятията "воден обект", "водно тяло" и "повърхностно водно тяло", дадени в § 1, т. 34, т. 37 и т. 59 от ДР ЗВ, "воден обект " е постоянно или временно съсредоточаване на води със съответни граници, обем и воден режим в земните недра и в естествено или изкуствено създадени форми на релефа заедно с принадлежащите към тях земи; "водно тяло " е самостоятелна и значима част от повърхностните или подземните води, а "повърхностно водно тяло " е отделен и значим елемент от повърхностните води, като езеро, водоем, поток, река или канал, част от поток, река или канал, преходни води или пространство от крайбрежните води. Въз основа на установените обстоятелства и съобразявайки дефиницията за повърхностно водно тяло по т. 59, § 1, ал. 1 от ДР на ЗВ, съдът счита, че процесният обект спада в категорията повърхностно водно тяло - водоем. Съгласно цитираната разпоредба, водоемите попадат в категорията "повърхностно водно тяло", поради което е ирелевантно дали те представляват и строеж по смисъла на ЗУТ- § 5, т. 38 от ДР на ЗУТ.

По изложените съображения съдът намери жалбата в допустимата ѝ част за неоснователна.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК ответникът има право на разноски. За защитата му, осъществена от юрисконсулт при съобразяване с предмета на делото, проведените съдебни заседания с участието на процесуален представител на ответника и нормата на чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, вр. чл. 37 ЗПрП съдът определя възнаграждение в размер на 120 лева.

Воден от гореизложеното и на основание чл.159, т.5 АПК и чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 31 състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалба от Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ в ЧАСТТА Й, с която се иска отмяна на Предписание, обективизирано в т.1 от Писмо с изх. №КД-05-1658(8)/06.12.2023 г., издадено от директора на

Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ като незаконосъобразно; и

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. дело №1743/2024 г. по описа на Административен съд София-град, в тази част.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ В ЧАСТТА, в която е поискано прогласяването на нищожността на Предписание, обективирано в т.1 от Писмо с изх. №КД-05-1658(8)/06.12.2023 г., издадено от директора на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“.

ОСЪЖДА „Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“, ЕИК[ЕИК], да заплати на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ съдебни разноси в размер на 120 (сто и двадесет) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: